

PROGRAM SZKOLNEGO KOŁA CARITAS

w Szkole Podstawowej nr 26 im. Stanisława Staszica w Białymstoku

na rok szkolny 2023/2024

WSTĘP

Podstawowym zadaniem każdego chrześcijanina jest **pełnienie dzieł miłosierdzia**. Wypełnienie dzieła miłosierdzia we współczesnym świecie przez Kościół powinno przejawiać się między innymi w wychowaniu młodego pokolenia. Istotnym staje się uwrażliwienie dzieci i młodzieży na drugiego człowieka, zwrócenie uwagi na otaczający świat i możliwość jego zmiany na lepszy poprzez czynienie dobra na rzecz ludzi najbardziej potrzebujących. Działalność Szkolnego Koła Caritas na terenie szkoły ma przyczynić się do zaspokojenia duchowych i społecznych potrzeb naszych uczniów, ale też wzbudzić chęć do pełnienia dzieł miłosierdzia. Utworzenie takiej organizacji wśród dzieci i młodzieży daje szansę pogłębienia wartości chrześcijańskich, rozwoju i kształtowania człowieka w duchu miłosierdzia. Poprzez działania na rzecz Szkolnego Koła Caritas można kształtować młodych ludzi do silnej odpowiedzialności za drugą osobę, w nadziei, że w przyszłości sami będą oni inicjatorami charytatywnych przedsięwzięć Kościoła. SK Caritas uczy, że troska o dobro drugiego człowieka może stać się stylem życia i dawać prawdziwe szczęście, może uczyć miłości bratniej, wspierającej, akceptującej, a dzięki temu może oderwać młodego człowieka od zapatrzenia w siebie i zwrócić ku potrzebom bliźnich.

Jan Paweł II przemawiając do przedstawicieli międzynarodowego wolontariatu w 1981 roku powiedział: *Wolontariat stanowi znak i wyraz ewangelicznej miłości, która jest bezinteresownym darem z siebie – darem ofiarowanym bliźnim, zwłaszcza tym najuboższym i potrzebującym*. Ten wolontariat, o którym mówił Papież Polak, poza dobrem niesionym bliźniemu, służy również samym pomagającym. Działając na rzecz innych, młody człowiek poznaje samego siebie, odkrywa swoje zdolności i może nimi służyć oraz dostrzega słabości, z którymi próbuje walczyć. Ponadto wobec pokus nieracjonalnego spędzania wolnego czasu, godziny wolne po zajęciach może mądrze spożytkować, ucząc się gospodarowania czasem.

Program zajęć koła Caritas skierowany jest do uczniów klas IV – VIII szkoły podstawowej, którzy pragną jako młodzi wolontariusze pomagać bliźnim i realizować swoją naturalną potrzebę czynienia dobra dla innych. Uczestnictwo w zajęciach koła i w prowadzonych akcjach jest całkowicie dobrowolne. Działalność Koła jest dostosowana do poziomu intelektualnego i emocjonalnego uczniów biorących udział w tych zajęciach.

Program zawiera zadania związane z działalnością charytatywną i wychowawczą. Polega ona na niesieniu pomocy potrzebującym, wychowywaniu w duchu miłości bliźniego, uwrażliwianiu na cudzą krzywdę i kształtowaniu postaw społecznych.

Zajęcia pozalekcyjne Koła Caritas mają służyć rozwijaniu wrażliwości na potrzeby innych, integracji dzieci, doskonaleniu umiejętności komunikowania się z innymi. Mają uczyć odpowiedzialności, okazywania szacunku innym ludziom. Mają również wpłynąć na pogłębienie wiary, kształtowanie postaw moralnych i świadome uczestnictwo dzieci w życiu Kościoła.

CELE PROGRAMU

Założenia:

Głównym założeniem Szkolnego Koła Caritas jest włączanie się na zasadzie wolontariatu w działalność charytatywno-opiekuńczo-wychowawczą prowadzoną przez Szkołę i Caritas Archidiecezji Białostockiej oraz autentyczne zaangażowanie w pracę na rzecz osób potrzebujących.

Obszarem działania Szkolnego Koła Caritas są:

- Szkoła - a w niej kolega, koleżanka, którzy potrzebują bezpośredniej pomocy;
- Środowisko lokalne - w nim każdy potrzebujący człowiek czekający na pomoc, spotkanie, rozmowę, uśmiech,
- Parafia - a w niej współpraca z Parafialnym Zespołem Caritasu, czynny udział w życiu Kościoła, Parafii.

Cele ogólne:

- Wspomaganie rozwoju moralnego, emocjonalnego i społecznego dziecka
- pogłębianie wartości chrześcijańskich, rozwój i kształtowanie dzieci w duchu miłosierdzia, szacunku i poczucia odpowiedzialności za innych ludzi,
- uwrażliwienie na drugiego człowieka, na jego potrzeby, krzywdę i cierpienie;
- włączenie uczniów w działalność charytatywną prowadzoną przez szkołę i Caritas archidiecezji na rzecz osób potrzebujących,

Cele szczegółowe:

- praktyczna realizacja przykazania miłości bliźniego w odniesieniu do każdego, bez względu na jego przekonania, czy wyznanie;
- odkrywanie przez dzieci posiadanych darów, talentów, umiejętności, które mogą wykorzystać w szerzeniu dobra w swoim środowisku

- budowanie wspólnoty ludzi, ukierunkowanej na wspólne dobro,
- Uczenie się wspólnej, zespołowej pracy oraz współodpowiedzialności
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności i konsekwentnego realizowania podjętych działań na rzecz drugiego człowieka
- zaspokajanie naturalnych potrzeb duchowych i społecznych dzieci poprzez podejmowanie przez nie dzieł miłosierdzia,
- coraz większe zrozumienie, pogłębienie i szerzenie nauki Chrystusa o miłosierdziu Bożym;
- rozwijanie praktyk religijnych w życiu osobistym i wspólnotowym,
- współdziałanie z innymi organizacjami prowadzącymi działalność charytatywną, w szczególności z parafią Miłosierdzia Bożego i Caritas Archidiecezji Białostockiej

ZADANIA

- Rozpoznawanie konkretnych problemów występujących w najbliższym otoczeniu, w szkole
- Podejmowanie działań na rzecz potrzebującego człowieka
- Propagowanie idei miłosierdzia
- Współpraca ze społecznością szkolną
- Włączanie się w akcje parafialne i diecezjalne Caritas
- Formacja duchowa członków SK Caritas

METODY I FORMY PRACY

- Spotkania organizacyjne i informacyjne dotyczące podejmowanych akcji,
- Pogadanki, dyskusje
- Propagowanie tematyki miłosierdzia
- Udział w ogólnopolskich akcjach charytatywnych,
- Udział w akcjach organizowanych przez Caritas Archidiecezji Białostockiej
- Zbiórki charytatywne na terenie szkoły
- Zbiórki żywności
- Współpraca z Parafialnym Zespołem Caritas oraz parafią Miłosierdzia Bożego

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Przykazanie miłości Boga i bliźniego zachętą do służenia potrzebującym – potrzeba miłosierdzia;
- Czym jest wolontariat;
- Rola Maryi w życiu człowieka; modlitwa różańcowa
- Święci i błogosławieni Kościoła Katolickiego; co to znaczy „być świętym”;
- „Dzielić się miłością jak chlebem” – pomoc najbardziej potrzebującym w okresie bożonarodzeniowym; zwyczaje bożonarodzeniowe: opłatek, kolędy, życzenia;
- Dzieła misyjne;
- Światowy Dzień Chorego;
- Dzień Świętości Życia;
- Krzyż znakiem zbawienia i miłości miłosiernej;
- Uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy;
- Podsumowanie całorocznej pracy formacyjnej i efektów działalności statutowej.

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Uważam, że praca w Szkolnym Kole Caritas przyczyni się do:

- budowania wzajemnej więzi i wspólnoty, zarówno pomiędzy członkami Koła jak i doświadczającymi pomocy;
- szacunku dla osób starszych, chorych i cierpiących;
- dostrzegania potrzebujących pomocy w swoich środowiskach;
- zdobycia umiejętności współpracy z koleżankami i kolegami i zgodnej współpracy w zespole oraz wzajemnego szacunku;
- umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów;
- nauki obowiązkowości, sumienności, odpowiedzialności za podjęte zadanie i bycia osobami, na których można zawsze polegać,
- umiejętnego dokonywania hierarchii wartości;
- posiadania podstawowych wiadomości o idei wolontariatu,
- wykorzystywania zdobytej wiedzy religijnej w sytuacjach doświadczeń życiowych,
- rozwijanie życia duchowego, życia w zgodzie z dekalogiem i przykazaniem miłości.
- propagowanie w swoim środowisku postaw miłosierdzia,
- umiejętności zachowania dyskrecji w sprawach innych ludzi,
- zaangażowania w przygotowywanie szkolnych i kościelnych uroczystościach religijnych.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja będzie dokonywana przez:

- Obserwację i samoobserwację;
- Zauważenie pracy Koła przez innych;
- Zaangażowanie poszczególnych członków;
- Ilość zdobytych funduszy;
- Ocenę skuteczności działań;
- Ocenę rodziców, dyrekcji;
- Wypowiedzi samych członków Koła;

Cele ewaluacji:

- Dostosowanie sposobu i zakresu działania do potrzeb środowiska lokalnego, możliwości realizacji programu i uwarunkowań szkoły,
- Określenie skuteczności działań..

Działania Koła będą poddawane ewaluacji zarówno na bieżąco jak i pod koniec roku szkolnego. Przez cały okres realizacji pracy Koła prowadzona będzie obserwacja pracy uczniów, rozmowy z uczniami po każdej skończonej akcji, w której uczestniczyli członkowie Koła. Pod koniec roku szkolnego uczestnicy Koła wypełnią ankiety ewaluacyjne badające stopień zadowolenia z zajęć dodatkowych.

PRAWA WOLONTARIUSZA

1. Do SKC mogą należeć uczniowie klas 4-8 Szkoły Podstawowej nr 26.
2. Członkowie SKC mają prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
3. Członkowie SKC mogą podejmować pracę w wymiarze nieutrudniającym naukę w szkole (po lekcjach i w weekendy).
4. Członkowie SKC mogą liczyć na wsparcie ze strony opiekunów i innych członków koła.
5. Każdy członek SKC może z niego wystąpić, informując o tym opiekuna.
6. Wolontariusz może zostać skreślony z listy wolontariuszy za nieprzestrzeganie Regulaminu Szkolnego Koła Caritas.
7. Wolontariusz ma prawo otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonaniu pracy po przepracowaniu minimum 30 godzin.
8. Wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

1. Członkowie SKC są zobowiązani do przedstawienia pisemnej zgody rodziców / opiekunów prawnych na działania wolontariackie poza szkołą. *Załącznik nr 1*
2. Członkowie SKC systematycznie uczestniczą w pracach koła, a także w spotkaniach, warsztatach i innych akcjach ogłoszonych przez opiekunów.
3. Członkowie SKC wywiązują się z podjętych zadań.
4. Członkowie SKC szanują siebie i wspierają w działaniach innych wolontariuszy.
5. Członkowie SKC przestrzegają zasad zawartych w regulaminie i podpisują kontrakt na działalność wolontariacką. *Załącznik nr 2*
6. Każdy Wolontariusz aktywnie włącza się w działalność SKC, zgłaszając własne inicjatywy wolontariackie.

ZADANIA OPIEKUNÓW SKC

1. Prowadzenie warsztatów i szkoleń dla członków SKC.
2. Koordynacja pracy wolontariuszy.
3. Monitorowanie działań członków SKC poprzez prowadzenie dzienniczka wolontariusza. *Załącznik nr 3*

NAGRADZANIE WOLONTARIUSZY

1. Przynajmniej raz w roku szkolnym wolontariusze i opiekunowie spotkają się na podsumowaniu działalności koła.
2. Członkowie SKC mogą być nagrodzeni poprzez:
 - ✓ pochwałę ustną opiekunów, wychowawcy, Dyrekcji na forum szkoły;
 - ✓ wręczanie dyplomów i podziękowań za udział w akcjach;
 - ✓ wydanie zaświadczenia poświadczającego ilość przepracowanych godzin (minimum 30) – wpis na świadectwie ukończenia szkoły.

Załącznik Nr 1

ZGODA RODZICÓW NIEPEŁNOLETNIEGO UCZNIA
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 26 IM. STANISŁAWA STASZICA W BIAŁYMSTOKU
NA UDZIAŁ W DZIAŁANIACH SZKOLNEGO KOŁA CARITAS
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

My niżej podpisani / Ja niżej podpisany/a (w przypadku, gdy opiekę sprawuje jeden rodzic) wyrażamy zgodę na udział naszego dziecka
(klasa) w działaniach Szkolnego Koła Caritas w roku szkolnym 2023/2024. Zapoznaliśmy się również z Programem Szkolnego Koła Caritas i deklarujemy, iż nasze dziecko jest objęte ubezpieczeniem na terenie szkoły.

.....
(podpis rodziców/ opiekunów prawnych)

Załącznik nr 2

KONTRAKT dotyczący pracy w SZKOLNYM KOŁE CARITAS zawarty pomiędzy

.....
imię i nazwisko ucznia
uczennicą / uczniem klasy Szkoły Podstawowej nr 26 im. Stanisława Staszica w
Białymstoku a Opiekunami Szkolnego Koła Caritas Szkoły Podstawowej nr 26 im.
Stanisława Staszica w Białymstoku w dniu

Obie strony zawierają porozumienie dotyczące współpracy w ramach Szkolnego Koła Caritas
(zwanego dalej SKC) i zobowiązują się do przestrzegania poniższego regulaminu.

PRAWA WOLONTARIUSZA

1. Do SKC mogą należeć uczniowie klas 4-8 Szkoły Podstawowej nr 26.
2. Członkowie SKC mają prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
3. Członkowie SKC mogą podejmować pracę w wymiarze nieutrudniającym naukę w szkole (po lekcjach i w weekendy).
4. Członkowie SKC mogą liczyć na wsparcie ze strony opiekunów i innych członków koła.
5. Każdy członek SKC może z niego wystąpić, informując o tym opiekuna.
6. Wolontariusz może zostać skreślony z listy wolontariuszy za nieprzestrzeganie Regulaminu Szkolnego Koła Caritas.
7. Wolontariusz ma prawo otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonaniu pracy po przepracowaniu minimum 30 godzin.
8. Wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

1. Członkowie SKC są zobowiązani do przedstawienia pisemnej zgody rodziców / opiekunów prawnych na działania wolontariackie poza szkołą.
Załącznik nr 1
2. Członkowie SKC systematycznie uczestniczą w pracach koła, a także w spotkaniach, warsztatach i innych akcjach ogłoszonych przez opiekunów.
3. Członkowie SKC wywiązują się z podjętych zadań.
4. Członkowie SKC szanują siebie i wspierają w działaniach innych wolontariuszy.

5. Członkowie SKC przestrzegają zasad zawartych w regulaminie i podpisują kontrakt na działalność wolontariacką. *Załącznik 2*
6. Każdy Wolontariusz aktywnie włącza się w działalność SKC, zgłaszając własne inicjatywy wolontariackie.

ZADANIA OPIEKUNÓW SKC

1. Prowadzenie warsztatów i szkoleń dla członków SKC.
2. Koordynacja pracy wolontariuszy.
3. Monitorowanie działań członków SKC poprzez prowadzenie dzienniczka wolontariusza.

NAGRADZANIE WOLONTARIUSZY

1. Przynajmniej raz w roku szkolnym wolontariusze i opiekunowie spotkają się na podsumowaniu działalności koła.
2. Członkowie SKC mogą być nagrodzeni poprzez:
 - ✓ pochwałę ustną opiekunów, wychowawcy, Dyrekcji na forum szkoły;
 - ✓ wręczenie dyplomów i podziękowań za udział w akcjach;
 - ✓ wydanie zaświadczenia poświadczającego ilość przepracowanych godzin (minimum 30) – wpis na świadectwie ukończenia szkoły.

Podpis Wolontariusza:
.....

Podpis przedstawiciela opiekunów SKC:
.....

Białystok, dnia

Białystok, dnia

.....
Pieczętka Szkoły

Szkolne Koło Caritas

**Szkoła Podstawowa nr 26 im. St. Staszica
w Białymstoku**

Dzienniczek Wolontariusza

Imię i nazwisko:

Klasa:

Opiekunowie:

Rok szkolny:

Dane wolontariusza:

Imię i nazwisko wolontariusza	
Data i miejsce urodzenia	
Imiona i nazwiska rodziców / opiekunów prawnych	
Telefon kontaktowy rodziców / opiekunów prawnych	
Adres zamieszkania	

<i>Lp.</i>	<i>Akcja / rodzaj działania</i>	<i>Data / liczba godzin</i>	<i>Podpis opiekuna</i>

Liczba przepracowanych godzin:

Podpis opiekuna SKC:

Białystok, dn.